

145200 - Sütrenin Boyu Ve Eni Açısından Ölçüsü

Soru

Sütrenin boyu ve eni açısından ölçüsü nedir? Namaz kılan ile sütre arasında olması gereken mesafe en az ve en çok ne kadardır?

Detaylı cevap

Birincisi:

İmam veya tek başına kılan kişinin bir sütreye doğru namaz kılması mustehaptır.

Ebu Said el Hudri'den (r.a) rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Sizden biriniz sütreye doğru namaz kıldığı zaman ona yaklaşsın." (Ebu Davud 598, Elbani sahihtir dedi.)

El Mevsua el Fıkhiye 24/177 şöyle geçmektedir:

Namaz kılan kişinin ister tek başına olsun ister imam olsun önünden geçilmesini engelleyecek ve namazını huşu içinde kılacağı şekilde sütre edinmesi sünnettir.

Ebu Said el Hudri'den (r.a) rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi "Sizden biriniz namaz kıldığı zaman bir sütreye doğru namaz kılsın ve ona yaklaşsın ve kimsenin önünden geçmesine imkân vermesin" başka bir hadiste "bir ok ile olsa bile biriniz namaz kıldığında sütre edinsin"

İmamın arkasında namaz kılanların ise ittifakla sütre edinmeleri sünnet değildir. Çünkü imamın sütresi arkasındakiler için de sütredir. Veya imam arkasındakiler için sütre konumundadır.

İkincisi:

Bu konuda sünnet, ayakta durabilen bir şeyi sütre edinmektir. En faziletlisi en az semerin yüksekliği kadar olmasıdır.

Aişe'den (r.a) rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e sütte sorulunca şöyle dedi:
"Semerin arka kısmı kadar bir şey..." (Muslim 771)

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi:

Bu hadise göre namaz kılan kişinin önüne sütte koyması sünnettir. Sütün en az semerin arkası kadar yüksek olması gerekir. Bu da bir arşının üçte biri kadardır. Böylece bu yükseklikte koyulan herhangi bir şey geçerlidir. (Şerh Muslim, Nevevi 4/216)

İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi:

Sütün uzunluğu yaklaşık bir arşın uzunluğundadır. El Esrem şöyle dedi: Semerin arkası ne kadar yüksek olur? Ebu Abdullah şöyle cevap verdi: Bir arşın kadar. Ata: "Bir Arşındır." El Sevri ve görüş sahipleri de bunu söylediler. İmam Ahmed, Maliki ve Şafii'nin görüşlerine göre arşının kemiği kadardır.

Görüldüğü kadarıyla bu belirleme takribi olup bir sınırlama değildir. Çünkü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bunu semerin arka kısmıyla takdir etmiştir. Şüphesiz semerlerin uzunluğu ve kısalığı değişir. Yükseklikleri bir arşın olduğu gibi daha büyük veya daha küçük de olabilir. Bu ölçüye yakın sütte geçerlidir. Allah en doğrusunu bilendir.

Sütün kalınlığı ve çapı konusunda ise bir sınırlama bilmiyoruz. Bir ok veya mızrak gibi ince olabildiği gibi bir duvar gibi kalın da olabilir. Zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bir sopa ile sütte edinirdi. Ebu Said şöyle dedi: "Namaz kıldığımızı bir ok veya taş ile sütte edinirdik." Sebure'den şöyle rivayet edildi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Bir ok ile olsa bile namazda sütte edinin." (El Esrem rivayet etti.) El Evzai şöyle dedi: "Ok ve değnek geçerlidir." İmam Ahmed: "Daha kalın oldukça daha iyidir." Zira Rasulullah "Bir ok ile olsa bile..." demiştir. Bu demektir ki daha kalın olması daha evladır. (el Muğni 2/38)

Şeyh İbn Useymin: Rahimehullah'a sütün ölçüsü sorulduğunda şöyle cevap verdi:

"Namaz kılan kişinin koyduğu sütte semerin arkası kadar (bir arşının üçte biri kadar) olması en doğrusudur. Şayet bundan daha küçük olsa bile geçerlidir. Bir sopa veya ok olsa bile geçerlidir." (Mecmu Fetava İbn Useymin 13/326)

Üçüncüsü:

Sünnet olan, namaz kılan kişinin sütreye yakın olmasıdır. Böylece önünden geçmek isteyen kişileri engelleyebilir.

Sehl bin Ebu Hasme Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Sizden biriniz bir sütreye doğru namaz kılınca ona yaklaşsın ki şeytan onun namazını kesmiş olmasın." (Ebû Dâvud 695, İbn Abdulber: "Hasen." dedi. El Temhid 4/195; Nevevi, el Mecmu'da sahih demiştir: 3/244, Elbani sahih dedi.)

İlim ehli mesafe ölçüsü ve nereden hesaplanacağı hususunda ihtilafa düşmüştür:

Bazılarına göre sütre ile namaz kılan kimsenin ayak uçlarının arasındaki mesafe üç zira uzunluğunda olmalıdır.

Nâfi'den şöyle nakledilmiştir: "Abdullah b. Ömer r.a Kâbe'ye girdiği zaman, girdiği istikametten dümdüz yürürdü. Yürürken Kâbe'nin kapısını arkasına alırdı. Karşı duvarla arasında üç arşınlik mesafe kalıncaya kadar ilerler ve sonra namaz kılardı. Bilal'in kendisine Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in namaz kıldığı yer olarak gösterdiği yerde namaz kılmaya özen gösterirdi." (Buhari 506)

El Mevsua el Fıkhiye 24/184 bölümünde şöyle geçer:

Sütreye doğru namaz kılmak isteyen kişinin sütre ile ayakları arasında üç arşın mesafe bırakması sünnettir. Bu konuda rivayet edilen hadise göre daha fazla bir mesafe bırakılmaz. Hanefi, Şafii ve Hanbeli mezhepleri bunu savunurlar. Ayrıca Malikilerden de bu anlaşılmaktadır. Çünkü namaz kılan ile sütre arasındaki mesafe, kişinin secde ve rükuda ihtiyaç duyacağı kadardır.

Bazı alimler ise mesafenin secde yerinden itibaren bir koyunun geçeceği kadar olduğunu savunur.

Sehl bin Sa'd r.a'dan rivayetle şöyle dedi: "Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in namaz kıldığı yer ile duvar arasında bir koyun geçeceği kadar mesafe olurdu." (Buhari 474, Muslim

508)

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: “Namaz kıldığı yer” sözünden maksat secde yeridir. Buna göre sünnet olan sütreye yakın olmaktır.

Bazı alimler ise İbn Ömer hadisi ile Sehl bin Sa’d’ın hadisiyle birlikte amel ederler. Buna göre kıyam esnasında üç arşınlık bir mesafe gerekir. Ancak secde esnasında bir koyunun geçebileceği kadar mesafe bırakılır.

Şeyh Elbani Rahimehullah şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem sütreye yakın dururdu. Kendisi ile duvar arasında üç arşın mesafe olurdu. Secde yeri ile duvar arasında bir koyunun geçeceği kadar mesafe olurdu. (Sifatussalah 1/114)

En iyisini Allah bilir.